

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Lov indeholdende Tillæg til Lov af 25de Juli 1867 om Lønninger m. v. ved Hæren.

(Anden Behandling findes i Tidenden, Sp. 2862.)

Intet Ændringsforslag var stillet.

Lovforslaget i dets Helhed sattes til Forhandling.

Ingen begærede Ordet.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 65 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet Landstingets Formand.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Tilskud til private Realskoler.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 3911 ff.)

Sagen sattes under Forhandling.

Oscar Hansen: Det foreliggende Forslag til Lov om Tilskud til private Realskoler gaar godt i Traad med hele den Maade, hvorpaa Reformpartiet i de Aar, det har eksisteret, har søgt at fremme Lovgivningsarbejdet. Dette er et Fremskridt, man har gjort paa et Omraade, hvor man har ment, at der i dette Øjeblik er Mulighed for at komme frem uden at tilside-sætte andre Interesser, som optage Befolkningen; og jeg tror, det er en praktisk Fremgangsmaade, man her har fulgt. Der foreligger i Øjeblikket paa Tingets Bord et Forslag om en gennemgribende Skatte-reform, Forslag om en gennemgribende Reform af Retsordenen, og om en gennemgribende Reform paa det kirkelige Omraade. Jeg tror, det vilde være meget upraktisk, hvis vi foruden de meget betydelige Interesser, der saaledes ere vakte i Befolkningen for Rigsdagsarbejdet, nu vilde kaste en ny meget stor Interesse frem, nemlig Interessen for den pædagogiske og reale Ordning af hele det saakaldte højere Skolevæsen. Det gaar vist paa dette Om-

raade som paa flere andre, at hvis man paa alt for mange Punkter søger at til-drage sig Folks Opmærksomhed og regne paa deres Deltagelse i den politiske Kamp, kommer man til at svække den Energi, som der maa være i det Øjeblik et eller nogle af de store Punkter, der allerede ere fremme i den offentlige Debat, virkelig for Alvor skulle søges gennemførte. Jeg tror, at den Maade, paa hvilken vi hidtil ere gaaede frem, har vist sig at være den rig-tige, at tage et Par meget store brændende Samfundsspørgsmaal op og lægge Vægt paa dem og blive ved, indtil man har faaet dem gennemførte, for saa at tage fat paa det næste. Saaledes gik det med Folke-skoleloven og saaledes gik det paa flere andre Punkter. Der er, som sagt, Forslag fremme af saa betydelig Natur, at hele Be-folkningens Interesse i Virkeligheden alle-rede er stærkt bunden af Rigsdagsarbejdet. Naar derfor det foreliggende Lovforslag væsentlig angaar en Ordning af de finan-sielle Forhold ved de private Realskoler, maa det ikke paa nogen Maade optages, som om der fra Regeringen eller Rege-ringspartiet ikke skulde være Interesse for og Opmærksomhed for Værdien ogsaa af at ordne den pædagogiske Side af Sagen. Jeg tror at kunne sige tværtimod. Jeg vil imidlertid her holde mig til det forelig-gende Lovforslag og skal ikke komme ind paa den anden Side af Sagen, men vil dog berøre, at jeg tror, det vilde være muligt uden Udgift for Statskassen at faa ordnet dette Skolevæsen paa en langt mere til-fredsstillende Maade, end Tilfældet er i Øjeblikket. Hvis et Barn nu er gaaet ud af Folkeskolen, naar det har opnaaet den Alder, hvor det ikke længer er skoleplig-tigt, og saa skal gaa i en Realskole, sættes dette Barn et Aar eller to tilbage i Tiden. Og skal det paa samme Maade gaa fra Realskolen over i Latinskolen, bliver det atter sat et Aar eller to tilbage. Det er et ganske unyttigt Spild af økonomisk og aandelig Kraft, som det nuværende Skole-væsen medfører, og jeg tror, at dette Spild er uforløst. Jeg tror ikke, at det vilde medføre Udgifter for Staten at faa det ordnet paa en langt mere tilfredsstillende og udbytte-givende Maade. Men jeg vil ikke komme ind paa den Side af Sagen, og skal heller ikke her forsøge at trække Linierne op for Fremtidens Ordning af det saakaldte højere Skolevæsen, fordi jeg ikke hos skoleinter-esserede, hvad enten det er Lærerstanden eller Forældrene, vil vække den Formod-ning, at man vil benytte det foreliggende